

A 1868/tillväxt

Tekijä Keskiryhmä
Käsittelijä Kasvu ja kehitys Pohjolassa -valiokunta

Jäsen ehdotus pohjoismaisesta luotijunasuunnitelmasta**Ehdotus**

Keskiryhmä ehdottaa, että

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden ministerineuvostolle,

että laaditaan yhteispohjoismaisesta luotijunaverkosta selvitys, jossa tarkastellaan niitä hyötyjä, joita kehittynyt ja yhtenäinen luotijunaverkko toisi mukanaan taloudelle ja ilmastolle.

Taustaa

Vuosi 2021 on Euroopan rautateiden teemavuosi. EU:n tavoitteena on tuoda esiin junien erinomaisuus liikennemuotona Euroopan vihreän kehityksen ohjelman sisältämien tavoitteiden ja EU:n ilmastoneutraaliuden saavuttamisessa vuoteen 2050 mennessä. Raideliikennettä halutaan edistää kestävässä, innovatiivisena ja varmana liikennemuotona, jonka avulla pystytään turvaamaan yhteiskunnan kannalta tärkeät palvelut odottamattomissa kriisitilanteissa, kuten olemme pandemian aikana nähneet.

Luotijunia suunnitellaan kaikkialla Euroopassa. Viime vuonna käynnistyi esimerkiksi Tallinnan ja Varsovan välinen Rail Baltica -hanke. Ernst & Youngin tekemän ja EU:n rahoittaman tutkimuksen mukaan hankkeen seudulle tuoman sosioekonomisen hyödyn arvo on 16,2 miljardia euroa.

Myös Pohjolassa on tarvetta ja potentiaalia rautatieyhteyksien parantamiseen. Yhä useammat haluavat vaihtoehtoja lentämiselle, ja elinkeinoelämä tarvitsee parempia ja luotettavampia rahtiyhteyksiä maiden välille.

Käynnissä on jo monia hankkeita. Muun muassa 12 pohjoismaista rajakomiteaa ovat vuoden 2020 aikana tehneet monia Suomen, Ruotsin, Norjan ja Venäjän väliseen liikenteeseen liittyviä ehdotuksia. Suurkaupunkien verkosto STRING selvittää yhdessä OECD:n kanssa mahdollisuuksia luoda vahva suuralue Oslost Hampuriin kehittämällä yhtenäistä luotijunaverkosta. Tämän onnistumiseksi lähitulevaisuudessa tarvittaneen kuitenkin liikenneministerien yhteispohjoismaista ponnistusta.

Pohjoismaiden neuvosto on tehnyt esityksen pohjoismaisesta liikennealan ministerineuvostosta. Keskiryhmän mielestä pohjoismainen luotijunaverkkoa koskeva selvitys voisi olla hyvä keino tiivistää yhteistyötä kohti yhteispohjoismaista liikennesuunnitelmaa.

Keskiryhmä ehdottaa sen vuoksi, että Pohjoismaiden neuvosto tilaa kattavan selvityksen pohjoismaisesta luotijunaverkostosta. Ryhmän mielestä selvityksen tulee sisältää kehittyneen luotijunaverkoston myönteiset vaikutukset ilmastoon ja talouteen.

Neuvosto voi siten antaa selkeät ja priorisoituvat signaalit paremman ja nopeamman rautatieverkoston mahdollisuudesta ja tarpeesta, ja pitkällä aikavälillä tarjota Pohjolan asukkaille vihreää liikennettä ja vahvempaa elinkeinoelämää.

Videokokous 25. tammikuuta 2021

<i>Anna Kolbrun Arnadóttir (Mifl.)</i>	<i>Kjell-Arne Ottosson (KD)</i>
<i>Bertel Haarder (V)</i>	<i>Linda Modig (C)</i>
<i>Erling Bonnesen (V)</i>	<i>Magnus Ek (C)</i>
<i>Heidi Greni (Sp)</i>	<i>Mikko Kinnunen (kesk.)</i>
<i>Janine Alm Ericson (MP)</i>	<i>Mikko Kärnä (kesk.)</i>
<i>Jaspur Langgaard (sb)</i>	<i>Ole André Myhrvold (Sp)</i>
<i>Joakim Strand (rkp)</i>	<i>Outi Alanko-Kahiluoto (vihr.)</i>
<i>Jouni Ovaska (kesk.)</i>	<i>Simon Holmström (HI)</i>
<i>Ketil Kjenseth (V)</i>	<i>Torhild Bransdal (KrF)</i>